

Vammaisneuvoston lausunto Koulumäen koulun toiminnan jatkosta

Vammaisneuvosto on huolissaan ja vastustaa Koulumäen koulun toiminnan lopettamista.

Perustelut

Vammaisneuvosto korostaa, että **kaikilla oppilailla on oikeus opetukseen ja turvalliseen opiskeluympäristöön**. Koulun vaihtuminen kesken koulutien voi merkittävästi heikentää oppilaan pärjäämistä, kun hänen tarvitsemansa tuki muuttuu tai katoaa. Koulumäen koulun oppilailla on valmiiksi erityisiä haasteita luottamuksen ja turvallisuudentunteiden hallinnassa ja he ovat syrjäytymisvaarassa. Tuttujen aikuissuhteiden katkaiseminen voi vaarantaa näiden oppilaiden selviytymisen arjessa ja koulutyössä. **Vammaisneuvosto on huolissaan siirrettävien oppilaiden tosiasiallisesta mahdollisuudesta integroitua toisiin kouluihin**. Muissa kouluissa on Koulumäkeä huomattavasti suuremmat ihmismäärät ja uusia henkilöitä, mikä lisää entisestään erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden rasitusta. Uusissa kouluissa on myös riskinä näiden oppilaiden tuleminen kiusatuksi.

Vammaisneuvosto kyseenalaistaa nykyisten ja siirtyvien resurssien riittävyyden. Paljon erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetus vaatii erityisopettajien ja muiden ammattilaisten arvokasta työpanosta. Espoossa on jatkuva pula muun muassa erityspedagogiikan ammattilaisista, kuraattoreista, psykologeista ja kouluterveydenhoitajista. Koulujen avustajaresurssit ovat liian vähäisiä, jotta kaikki oppilaat saisivat tarvitsemansa tuen koulussa. Puutteelliset resurssit vaarantavat oppilaiden mahdollisuuden moniammatilliseen tukeen. Lisäksi tuen tarvitsijoiden määrä kasvaa jatkuvasti. **Koulumäen koululle on kertynyt merkittävää osaamista erityistä tukea tarvitsevista oppilaista. Koulun toiminnan lakkaaminen johtaisi tämän osaamisen pirstaloitumiseen**. Samalla Koulumäen koululle muodostunut toimiva työyhteisö hajoaa. Resurssien puutteessa uupuvat sekä opettajat että oppilaat.

Vammaisneuvosto nostaa esiin myös mahdolliset puutteet uusien koulujen fyysisessä esteettömyydessä. Oppilaita ollaan siirtämässä toisiin kouluihin, joiden esteettömyystiedot ovat puutteellisia. Suurissa kouluissa on jo nyt luokkatilan puutteita, kuinka siis turvataan näiden erityisoppilaiden mahdolliset tarpeet esimerkiksi hiljaisiin työskentelytiloihin? **Koulujen suunnitteluissa ei ole huomioitu riittävästi esteettömyyttä, jolloin kaikille voitaisiin taata toimiva kouluympäristö**.

Vammaisneuvosto toteaa, että **hyvin toteutettuna oikeille henkilöille inklusio on tarkoituksenmukaista ja oppilaan oikeus**. Vammaisneuvoston saamat viestit ovat jo pidemmän aikaa kuitenkin kertoneet, että inklusio ei Espoossa toteudu tarkoituksenmukaisena toimintana. Espoon linjaus poistaa erityiskoulut poikkeaa muun muassa Helsingistä, josta löytyy useampikin erityiskoulu ja niiden tarpeellisuus tunnustetaan. Vammaisneuvosto pitää kestävämmänä sitä, että vammaisten oppilaiden inklusio muihin kouluihin tehdään vain säästösyistä.

Vammaisneuvosto ei saanut ennakoarviointia tai laajennettua lapsivaikutusten arviointia oman lausuntonsa tueksi.

Espoossa 17.3.2022

Vammaisneuvoston puolesta

Pirkko Kuusela
Vammaisneuvoston puheenjohtaja

Sirkku Kiviniitty
Vammaisneuvoston sihteeri

Jakelu: Kasvun ja oppimisen lautakunta
Suomenkielinen perusopetus

Tiedoksi: Vammaisneuvosto